

C U R R E N D A.

Venerabili Clero diœcesano Salutem in Domino.

Dubium jam pridem motum, num Parochi alique sacerdotes curam animarum actu exercentes, illis diebus, qui quondam fuerunt festivi de praecepto, postea vero indulgentia s. Sedis Apostolicae e numero festorum de praecepto expuncti vel in proximam Dominicam translati extiterunt, S. Missae Sacrificium pro populo applicare obligati sint? SS. D. N. Pius Papa IX. medio Epistolae encyclicae 1858 dato Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque locorum Ordinarios die 3. Maji ad omnes authentice declarare dignatus est. Cujus quidem Encyclicae Epistolae tenor est sequens.

VENERABILIBUS FRATRIBUS PATRIARCHIS, PRIMATIBUS ARCHIEPISCOPIS EPISCOPIS, ALIISQUE
LOCORUM ORDINARIIS GRATIAM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTIBUS.

PIUS PAPA IX.

VENERABILES FRATRES SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM!

Amantissimi Redemptoris Nostri Christi Jesu Unigeniti Filii Dei tanta fuit erga homines benignitas et caritas, ut, veluti optime nostis, Venerabiles Fratres, humana indutus natura non solum saevissimos pro nostra salute cruciatus, atrocissimamque crucis mortem perpeti, verum etiam in augustissimo sui corporis, sanguinisque sacramento nobiscum semper morari, ac nos peramanter pascere et nutrire voluerit, quo ipse in caelum rediens ad dexteram Patris nos et sui numinis praesentia, et tutissimo spiritualis vitae praesidio communiret. Neque contentus nos tam insigni, ac plane divina dilexisse caritate, beneficia beneficiis cumulans, suique in nos amoris divitias profundens effecit, ut probe intelligeremus, quod cum dilexisset suos in finem dilexit eos. Namque se aeternum Sacerdotem esse declarans secundum ordinem Melchisedech, suum in Catholica Ecclesia Sacerdotium perpetuo instituit, et illud idem Sacrificium, quod ipse ad universum humanum genus a peccati iugo, ac daemonis captivitate vindicandum et redimendum in ara crucis, praetiosissimo suo sanguine effuso, semel peregit, pacificans sive quae in caelis sunt, sive quae in terra, usque ad consummationem saeculi permanere decrevit, et quotidie fieri, ac renovari iussit per sacerdotum ministerium, sola offerendi ratione diversa, ut salubres uberrimique suae passionis fructus in homines semper redundarent. Siquidem in incruento Missae sacrificio, quod conspicuo Sacerdotum ministerio peragitur, illa ipsa vivifica litatur victima, quae Deo Patri nos reconciliavit, quaeque omnem merendi, placandi, impetrandi ac satisfaciendi vim habens „illam nobis mortem Unigeniti per mysterium reparat, qui licet resurgens a mortuis jam non moritur, et mors ei ultra non dominabitur, tamen in semetipso immortaliter atque incorruptibiliter vivens pro nobis iterum in hoc mysterio sacrae oblationis immolatur” ¹⁾ Atque haec est munda illa oblatio, quam nulla offerentium indignitas ac malitia inquinare unquam potest, et quam Dominus per Malachiam nomini suo, quod magnum futurum esset in gentibus, a solis ortu usque ad occasum in omni loco mundam offerendam esse praedixit ²⁾. Quae quidem oblatio ineffabili prorsus fructuum ubertate redundans praesentem aequae ac futuram vitam complectitur. Ea enim oblatione placatus Deus gratiam, donumque poenitentiae concedens, crimina et peccata etiam ingentia dimittit, ac licet peccatis nostris graviter offensus ab ira ad misericordiam, a iustae animadversionis severitate ad clementiam traducitur; ea temporalium poenarum reatus et obligatio dissolvitur; ea defunctorum in Christo animae nondum ad plenum purgatae sublevantur; ea obtinentur quoque temporaria bona, si tamen potioribus non officiant; ea Sanctis, et in primis Immaculatae Sanctissimaeque Dei Genitrici Virgini Mariae eximius quidam honor, cultusque conciliatur. Quocirca ex Apostolorum traditione divinum Missae sacrificium offerimus „pro communi Ecclesiarum pace, pro recta mundi compositione, pro imperatoribus, militibus, sociis, pro iis, qui infirmitatibus laborant, qui afflictionibus premuntur, et universim pro omnibus, qui opis indigent, et pro defunctis in purgatorio degentibus, maximum hoc credentes adiumentum illis animabus fore, pro quibus oratio defertur, dum sancta et perquam tremenda coram iacet victima” ³⁾

Cum igitur nihil sit maius, nihil salutaris, nihil sanctius, nihil divinius incruento Missae sacrificio, quo idem corpus, idem sanguis, idem Deus et Dominus Noster Iesus Christus Deo pro omnium salute in altari per Sacerdotes offertur, et immolatur, idcirco Sancta mater Ecclesia tanto divini sui Sponsi ditata thesauro nunquam destitit omnem curam, operam, diligentiamque in id conferre, ut tam tremendum mysterium a Sacerdotibus, quanta maxima fieri posset, interiore cordis munditia ac puritate perageretur, debitoque sacrarum caeremoniarum, ac rituum apparatu, cultuque celebraretur, ut ipsius mysterii magnitudo et maiestas vel externa quoque specie magis eluceat, et fideles ad rerum divinarum, quae in tam admirabili ac venerando Sacrificio occultae continentur, contemplationem excitentur. Ac pari sollicitudine, studioque ipsa pietissima Mater nunquam cessavit suos fideles filios commovere, hortari, et inflammare, ut ea, qua oportet, pietate, veneratione ac devotione ad hoc divinum Sacrificium frequentissime convenirent, praecipiens, ut eidem omnibus de praecepto festis diebus ipsi interesse omnino deberent, animis ad illud, oculisque religiosissime intenti, quo divinam exinde misericordiam, omniumque honorum copiam sibi felicissime comparare possent.

(1) S. Gregor M. Dialog. lib. 4. cap. 58. (2) Malach. cap. 1. (3) S. Cyril. Hierosol. Cateches. 23. Mystag. 5 de serca Litur.

Iam vero cum omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituatur in iis, quae sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis, tum pro egregia vestra sapientia apprime cognoscitis Venerabiles Fratres, sacrosanctum Missae sacrificium ab animarum pastoribus esse applicandum pro populo eorum curae commisso, et huiusmodi obligationem ex Divino praecepto descendere iuxta Concilii Tridentini doctrinam, cum idem Concilium disertissimis, gravissimisque verbis edoceat " praecepto divino mandatum esse omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre" (1). Notissimae quoque Vobis sunt felicitis recordationis Benedicti XIV Decessoris Nostri Litterae die 19 Augusti 1744 datae, quibus de hac obligatione copiose, sapienterque loquens, ac Tridentinorum Patrum mentem uberius explicans et confirmans, ad omnes controversias, quaestiones dubitationesque amovendas, clare aperteque declaravit et constituit, parochos, aliosque omnes animarum curam actu habentes debere Missae sacrificium pro populo sibi concredito peragere omnibus Dominicis aliisque de praecepto festis diebus, et illis etiam, quibus ipse in nonnullis Dioecesium dierum de praecepto festorum numerum imminuens permiserat populis in servilia opera incumbere, sed caverat tamen, ut ipsi populi obligationi de Sacro audiendo satisfacere deberent (2). Non mediocriter iucunditate perfundimur, Venerabiles Fratres, cum ex relationibus, quas de vestrarum Dioecesium statu cum summa vestri nominis laude, ac pari animi Nostri gaudio ad Nos, et hanc Apostolicam Sedem veluti officii vestri ratio postulat, mittendas curatis, agnoscamus, animarum curatores huiusmodi sui muneris obligationem diligenter implere Dominicis et aliis, qui adhuc ex praecepto servantur, diebus, quibus Missae sacrificium pro populo sibi tradito celebrare haud omittunt. Sed minime ignoramus, pluribus in locis id a parochis iam diu praetermitti solere aliis illis diebus, qui antea veluti festi de praecepto erant colendi iuxta Constitutionem felicitis memoriae Urbani VIII Decessoris pariter Nostri (3), et quibus haec Apostolica Sedes annuens variis Sacrorum Antistitum postulationibus, ac prae oculis habens causas, rationesque ab ipsis expositas, dum imminuit festos de praecepto dies, non solum permisit, ut populi servilibus operibus vacare possent, verum etiam indulgit, ut ipsi ab obligatione audiendi Sacrum essent exempti. Ubi enim haec benigna Sanctae Sedis Indulta in lucem prodierunt, statim plurimum regionum parochi existimantes, se hisce diebus ita reductis solutos esse ab obligatione peragendi Sacrum pro populo, obligationem ipsam implere plane neglexerunt. Hinc porro invaluit consuetudo, ut earundem regionum Parochi commemoratis diebus sacrosanctum Missae sacrificium pro populo applicare cessaverint, nec defuere qui eiusmodi consuetudinem tueri ac defendere non dubitarunt.

Nos igitur de spirituali universi Dominici gregis Nobis divinitus commissi bono vel maxime solliciti, ac non parum dolentes, ex huiusmodi praetermissione fideles illorum locorum populos maximis spiritualibus fructibus privari, tanti momenti negotio occurrere statuimus, cum praesertim noscimus, haec Apostolicam Sedem docuisse, parochos diebus festis etiam reductis debere Sacrum pro populo celebrare. Et sane quamvis Romani Pontifices Decessores Nostri enixis Sacrorum Antistitum petitionibus, ac variis pluribusque fidelium populorum indigentis, et gravibus rerum temporum ac locorum rationibus permoti festos de praecepto dies imminuendos censuerint, ac simul benigne concesserint, ut populi hisce diebus servilia opera libere exercerent, qui Sacrum audire deberent, tamen iidem Praedecessores Nostri in hisce Indultis tribuendis integram inviolatamque legem esse voluerunt, ut scilicet praedictis diebus nihil in Ecclesiis unquam innovaretur quoad consuetum divinorum officiorum ordinem et ritum, utque omnia eo prorsus modo peragerentur quo antea peragi solebant, cum enunciata Urbani VIII Constitutio plene vigeret, qua festi de praecepto dies servandi fuerant praescripti. Ex quo parochi vel facile intelligere poterant, se illis diebus minime expeditos esse ab obligatione applicandi pro populo Missam, quae potissima ritus pars est, animo praesertim reputantes Pontificia Rescripta eo plane, quem prae se ferunt, sensu esse omnino accipienda, et illa strictissimae esse interpretationis. Accedit etiam, ut haec Sancta Sedes in plurimis peculiaribus casibus de huiusmodi parochorum onere consulta haud omiserit per suas praesertim Congregationes sive Concilii, sive Fidei propagandae, sive Sacrorum Rituum, sive etiam per Sacram Poenitentiarium saepissime respondere et edicere, parochos eidem oneri esse obnoxios applicandi pro populo Missam illis etiam diebus, qui de festorum ex praecepto dierum numero fuerant sublati.

Itaque rebus omnibus maturo examine perpensis, atque in consilium adhibitis nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostri S. R. E. Cardinalibus Nostrae Congregationis Tridentinis Decretis tuendis, interpretandisque praepositae, haec Vobis, Venerabiles Fratres, Encyclicam Epistolam scribendam esse censuimus, ut certam et constantem normam legemque constituamus ab omnibus parochis sedulo, diligenterque observandam. Quamobrem hisce Litteris declaramus, statuimus atque decernimus, parochos, aliosque omnes animarum curam actu gerentes sacrosanctum Missae sacrificium pro populo sibi commisso celebrare, et applicare debere tum omnibus Dominicis, aliisque diebus, qui ex praecepto adhuc servantur, tum illis etiam, qui ex huius Apostolicae Sedis indulgentia ex dierum de praecepto festorum numero sublati, ac translati sunt, quemadmodum ipsi animarum curatores debebant, dum memorata Urbani VIII Constitutio in pleno suo robore vigeat, antequam festivi de praecepto dies imminerent, et transferrentur. Quod vero attinet ad festos translatos dies id unum excipimus, ut scilicet quando una cum solemnitate divinum officium translatum fuerit in Dominicum diem, una tantum Missa pro populo sit a parochis applicanda, quandoquidem Missa, quae praecipua divini officii pars est, una simul cum ipso officio translata existimari debet.

Nunc vero paterni animi Nostri caritate illorum parochorum tranquillitati prospicere volentes, qui ob assertam consuetudinem memoratis diebus Missam pro populo applicare omiserunt, eosdem parochos ab omnibus quibusque praeteritis omissionibus Auctoritate Nostra Apostolica plenissime absolvimus. Et quoniam non desunt animarum curatores, qui peculiare aliquod reductionis, uti dicunt, Indultum ab hac Apostolica Sede obtinere, concedimus, ut ipsi huiusce Indulti beneficio perfrui pergant iuxta tamen conditiones in Indulto expressas, et donec parochorum officium exercuerint in parochiis, quas in praesentiarum regunt et administrant.

(1) Concil. Trit. Sess. 23. cap. 1. De Reformbt. (2) Bened. XIV' Litt. Enhycl., Die 19 Augusti 1744. (3) Urban VIII Constit. „ Universa per orbem „ Idib. Septembr. 1642.

Dom autem haec statuimus, et indulgemus, in eam profecto spem erigimur fore, Venerabiles Fratres, ut parochi maiore usque animarum studio et amore incensi huic obligationi applicandi Missam pro populo diligentissime ac religiosissime satisfacere glorientur serio considerantes uberrimam caelestium praesertim munerum, ac bonorum copiam, quae ex hac incruenti, divinique Sacrificii applicatione in christianam plebem eorum curae commissam abunde redundat. Cum vero Nosminime lateat, peculiares casus contingere posse, in quibus pro re ac tempore aliqua huius obligationis remissio parochis sit tribuenda, sciatis velimus, ab omnibus Nostram Concilii Congregationem unice esse adeundam ad huiusmodi obtinenda indulta, illis dumtaxat exceptis, qui a Nostra Congregatione fidei propagandae praeposita pendent, cum opportunas utrique Congregationi contulerimus facultates

Nihil plane dubitamus, Venerabiles Fratres, quin pro eximia vestra episcopali sollicitudine omnibus et singulisstrarum Dioecesium parochis, nulla interposita mora, sedulo manifestare velitis quae in hisce Nostris Litteris de eorum obligatione applicandi pro populo sibi commissum sacrosanctum Missae sacrificium suprema Nostra auctoritate confirmamus, ac denuo constituimus, volumus, praecipimus, et mandamus. Ac persuasissimum quoque Nobis est, Vos maximam adhibituros esse vigilantiam, ut animarum curatores hanc etiam sui muneris partem diligenter impleant, ac studiose observent quae a Nobis in hisce Litteris statuta atque sancita sunt. Optamus autem ut harum Litterarum exemplar in Tabulario episcopalis cuiusque vestrum Curiae perpetuo asservetur.

Cum autem, Venerabiles Fratres, probe noscatis, sacrosancto Missae sacrificio magnam fidelis populi contineri eruditionem, ne intermittatis unquam parochos praesertim, aliosque divini verbi praecones, et eos quibus demandatum est munus erudiendi christianum populum, monere, hortari, ut fidelibus populis tam sancti tamque admirabilis Sacrificii necessitatem, praestantiam, magnitudinem, finem, fructus studiosissime et accuratissime exponant, explicent, ac simul fideles ipsos excitent, inflamment, quo eidem Sacrificio ea qua par est fide, religione ac pietate frequentissime intersint, ut divinam misericordiam, et omne, quo indigent, beneficiorum genus sibi comparare queant. Neque desinat, omnem operam et industriam impendere, utstrarum Dioecesium Sacerdotes ea morum integritate, gravitate, eaque totius vitae innocentia, sanctitate emineant, quae illos omnino decet, quibus unis datum est divinam consecrare Hostiam, ac tam sanctum, tamque tremendum perficere Sacrificium. Quocirca omnes sanctissimo Sacerdotio initiatos etiam atque etiam monete, urgete, ut serio meditantes ministerium quod acceperunt in Domino, illud impleant, et continenter memores dignitatis, ac caelestis potestatis qua praediti sunt, virtutum omnium splendore, ac salutaris doctrinae laude refulgeant, summaque animi contentione in divinum cultum, divinasque res et animarum salutem incumbant, ac seipsos hostiam vivam et sanctam Domino exhibentes, et mortificationem Iesu in suo corpore semper circumferentes puris manibus, et mundo corde placationis Hostiam rite offerant Deo pro sua ac totius mundi salute.

Denique nihil Nobis gratius, Venerabiles Fratres, quam haec etiam uti occasione, ut iterum testemur, et confirmemus praecipuam, qua Vos omnes in Domino prosequimur, benevolentiam, ac simul Vobis addamus animos, ut maiore usque alacritate pergatis omnes gravissimi pastoralis vestri muneris partes strenue ac sedulo obire, et intentissimum studio dilectarum ovium saluti incolumitatisque consulere.

Pro certo habete, Nos paratissimos esse ad ea omnia libentissime agenda, quae ad maiorem Vestram ac Dioecesiumstrarum utilitatem procurandam conducere posse noverimus. Interim vero caelestium omnium munerum auspiciem, ac studiosissimae Nostrae in Vos voluntatis testem accipite Apostolicam Benedictionem, quam intimo cordis affectu Vobis ipsis, Venerabiles Fratres, cunctisque Clericis, Laicisque fidelibus cuiusque vestrum vigilantiae commissis amantissime impertimur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die III Maji Anno MDCCCLVIII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Iuxta tenorem hujus apostolicae Ordinationis obligantur itaque parochi, aliique omnes animarum curam actu gerentes presbyteri, sacrosanctum missae sacrificium pro populo sibi commissum celebrare et applicare tum omnibus Dominicis, aliisque diebus, qui de praecepto festivi observantur, tum illis etiam, qui ex s. Apostolicae Sedis indulgentia ex dierum de praecepto festorum numero eliminati vel in Dominicam proximam translati sunt, quemadmodum ipsi animarum curatores obligabantur, dum Constitutio Urbani VIII dd: Idib. Sept. 1642, quae incipit: "Universa per orbem" in pleno suo robore vigeat: — Opportunum proinde erit, ipsa verba memoratae constitutionis Urbani VIII. huc Spectantia recensere; quae sic sonant:

„Motu proprio, et ex certa scientia, maturaque deliberatione Nostra, nec non de praedictae, Apostolicae plenitudine potestatis . . . , decernimus et declaramus, infrascriptos dumtaxat dies profestis ex praecepto collendos esse Dominicos scilicet dies totius anni, Nativitatis D. N. J. C. Circumcisionis, Epiphaniae, Resurrectionis cum duabus Sequentibus feriis, Ascensionis, Pentecostes cum duabus pariter sequentibus feriis, Sanctissimae Trinitatis, Solemnitatis Corporis Christi, et Inventionis s. Crucis, nec non Purificationis, Anuntiationis, Assumptionis et Nativitatis Deiparae Virginis; Dedicacionis s. Michaelis Archangeli, Nativitatis s. Joannis Baptistae, ss. Petri et Pauli, s. Andreae, s. Jacobi, s. Joannis, s. Thomae, ss. Philippi et Jacobi, s. Bartholomaei, s. Mathaei, ss. Simonis et Judae, et s. Mathiae Christi Apostolorum; item s. Stephani protomartyris, s. Sylvestri Papae et confessoris; s. Josephi etiam Confessoris, et s. Annae Deiparae respective Sponsi ac genitricis; solemnitatis omnium sanctorum; atque unius ex principalioribus patronis in quocumque regno sive provincia, et alterius pariter principalioris in quacumque civitate oppido vel pago, ubi hos patronos haberi et venerari contigerit. Ad reliquorum vero dierum observantiam, quos hactenus in universa Ecclesia, sive in quavis natione, aut regno, provincia, dioecesi, aut loco quomodocumque, sive ex praecepto, sive ex consuetudine, sive ex devotione, Christi fideles tanquam festivos celebrarunt, nequaquam ex praecepto ipsos teneri, dicta auctoritate tenore praesentium perpetuo etiam decernimus et declaramus.”

Hiscō autem festis accessit porro illud Immaculatae Conceptionis B. M. V. ex Bulla Clementis XI. Commissi Nobis dtt 6. Septembris 1708.

Jam vero reductio horum festivorū ad numerum eorum, qui hucusque qua festivi de praecepto celebrantur, facta est ad petitionem p. m. Imperatricis Mariae Theresiae per Bullam Clementis Papae XIV. die 22. Junii 1771 pro omnibus Caesareo Regiis Regnis, Provinciis et ditionibus editam, et in sequelam literarum Nuntii Apostolici medio Rescripti c. r. Gubernatoris Galiciae dtt 12 Decembris 1773 communicatarum literis pastoralibus p. m. Episcopi Premisliensis Josephi Kierski dtt 19 Decembris 1773 pro Dioecesi Premisliensi publicatam. Ex comparatione citatorum verborum Bullae Urbani VIII. cum serie festorum nunc adhuc servatorum patet, parochos, aliosque curam animarum actu exercentes presbyteros sequentibus diebus, licet nunc jam qua festivi de praecepto non serventur, missam pro populo applicare debere: 1.) Feria III. Paschae, 2.) Feria III. Pentecostes. 3.) Festo Inventionis s. Crucis. 4.) Nativitatis s. Joannis Baptistae. 5.) s. Andreae. 6.) s. Jacobi. 7.) s. Joannis. 8.) s. Thomae. 9.) ss. Philipi et Jacobi. 10.) s. Bartholomaei. 11.) s. Mathaei. 12.) ss. Simonis et Judae. 13.) S. Mathiae. 14.) S. Sylvestri P. C. 15.) S. Josephi Sponsi B. M. V. 16.) S. Annae. — Quibus adhuc accedit 17, Festum Titularis Patroni cujuslibet Ecclesiae.

Haec dum universo Clero Dioecesano publicamus, minime dubitamus, illos, ad quos pertinet, deinceps obligationi huic conscientiose satisfacturos esse. Jam autem a praeteritis omissionibus Beatissimus Pater Pius Papa IX. Autoritate Apostolica omnes plenissime absolvere dignatus est.

Premisliae die 21. Septembris 1858.

Franciscus Xaverius,

Eppus.